

Täiskasvanute hambaravi hüvitis alates 01.07.2017

Infopäevad hambaarstidele

Aprill 2017

Eesti
Haigekassa

Päevakava

- Täiskasvanute hambaravihüvitis
- Hambaraviteenuse arveldus
- Tarkvaraarendused
- Erineva suurusega hüvitised (30 eurot ja 85 eurot)
- Hambaraviteenused
- Ülevaade lepingust ja kuidas seda sõlmida
- Kommunikatsioonist
- Arutelu ja küsimused

Mis on mitterahaline hambaravihüvitis?

Alates 1. juulist hakkab kehtima uus hüvitis

- **Mitterahaline** hüvitis parandab solidaarselt hambaravi kättesaadavust täisealistele inimestele
- Hüvitis aitab hoida omaosalust ettenähtud piirides ja eeldab patsiendilt väiksemat rahasummat enne hambaravi saamist
- Hüvitisega pannakse tervishoiuteenuste loetelus paika hind, millega hambaravi teenuse osutaja (hambaarst) pakub haigekassa lepingu alusel hambaravi
- Haigekassal on koostöös hambaarstidega võimalus jälgida ja parendada ravi- ja teenusekvaliteeti
- Tänu omaosalusele tekib jagatud vastutus, mis motiveerib inimest enam hambahügieeni hoidma

Alates 1. juulist hakkab kehtima uus hüvitis

- Patsiendid saavad hambaarstilt hüvitise võrra soodsama arve:
 - Rahaline hüvitis muutub mitterahaliseks
 - Kehtib kõikidele täiskasvanutele, kellel on ravikindlustus
- Hüvitist saab kasutada ainult haigekassa hambaravi lepingupartnerite juures ja tervishoiuteenuste loetelus (TTL) toodud teenustele
- Hüvitisel on limiit ja omaosalus:
 - Täiskasvanule kehtib piirmäär kalendriaastas **30 eurot** ja omaosalus TTL piirhinnast 50%
 - Piirmäär kalendriaastas **85 eurot** ja omaosalus TTL piirhinnast 15%
 - rasedatele,
 - alla üheaastase lapse emale,
 - töövõimetus- ja vanaduspensionäridele,
 - suurenenud ravivajadusega patsientidele,
 - osalise või puuduva töövõimega inimesele.

Kuidas arvestatakse limiiti ühe aasta jooksul?

- Limiit kehtib kalendriaasta jooksul – seda ei saa üle kanda järgmisesse aastasse
- Kui limiit on ära kulutatud, saab hambaarst aasta lõpuni patsiendile teenuseid osutada oma hinnakirja järgi
- Teenuseid, mida ei ole Eesti Haigekassa tervishoiuteenuste loetelus, on hambaarstidel lubatud osutada oma hinnakirja alusel
- Patsient võib paluda talle osutada teenuseid hüvitist rakendamata

Hüvitis rakendub alates juulist, kuidas arvestame soodustust poole aasta pealt?

- Kui inimene, kellele kehtis juba varem hüvitis, külastas aasta alguses hambaarsti, lahutatakse teisel poolaastal hüvitisest maha juba saadud soodustus
 - Näiteks, rase naine külastas veebruaris hambaarsti ning talle kehtis rahaline hüvitis 28,77 eurot
 - Kui sama naine külastab alates 1.07 veel hambaarsti, lahutatakse talle kehtivast 85 euro suurusest hüvitisest maha 28,77 eurot
 - Talle jääb aasta lõpuni veel 56,23 eurot haigekassa soodustust

Kuidas hakkab toimuma arveldamine?

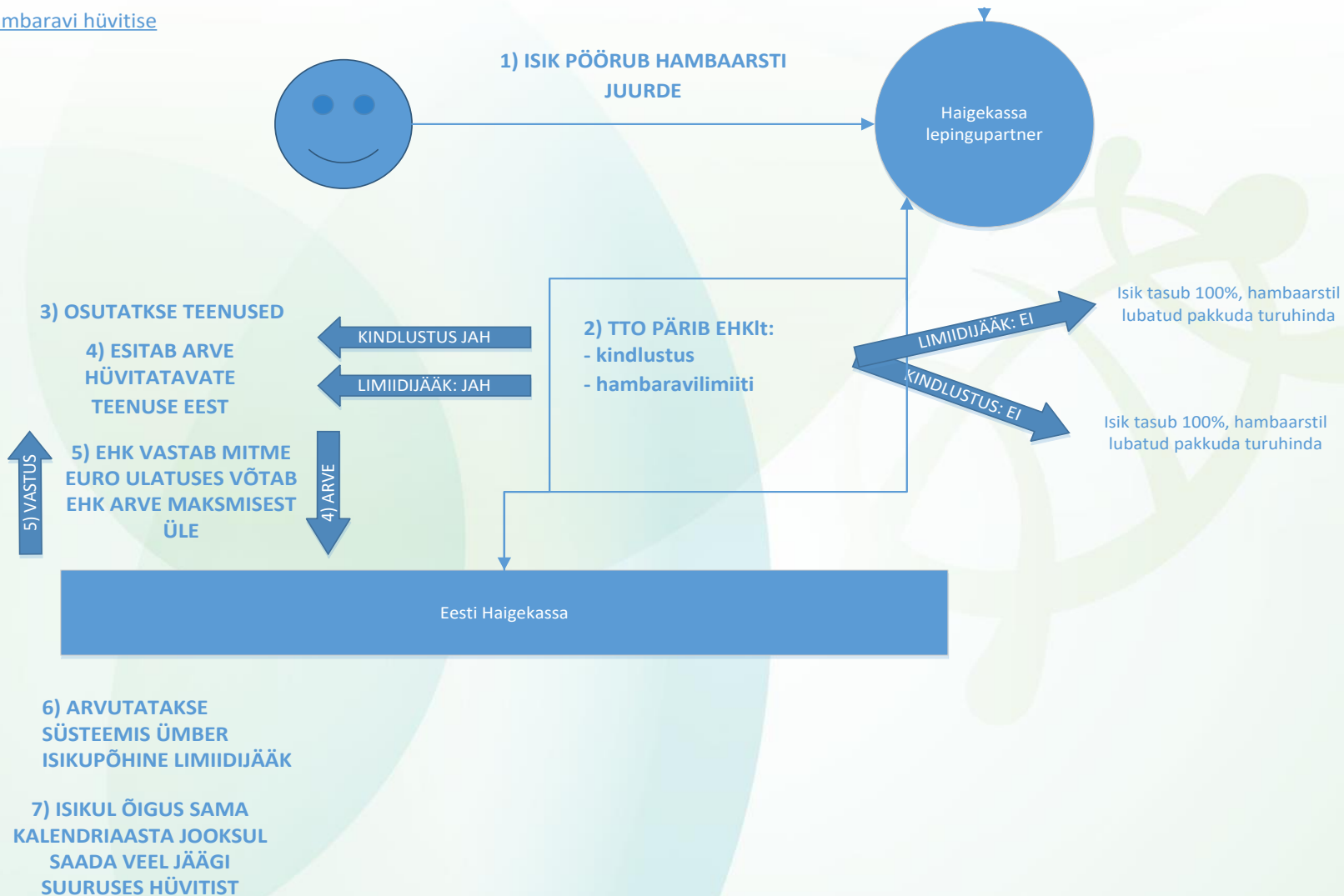
Hambaravihüvitise teenuse osutamine

- Mitterahalise hüvitisega seotud infovahetus ja arveldamine toimub elektroonselt **hambaarstide kasutatava tarkvara** või vabavaralise portaali **Mispi** kaudu
- Enne ravi osutamist on arstil võimalik kontrollida haigekassa süsteemist kindlustatu hüvitise limiiti (30 € või 85 €) ja selle jääki
 - Kindlustamata inimese korral kuvatakse teade, et inimesel puudub ravikindlustus
- Arst osutab inimesele vajalikku hambaravi, mille hulgas võivad olla nii haigekassa hüvitatavad kui ka mittehüvitatavad teenused
- Visiidi lõpus toimub arveldamine, st arst edastab elektroonselt haigekassale arve tarkvara kaudu (**olles seejuures autenditud x-teele ID kaardi vms turvaserveri alusel**)

Arvete esitamisest

- Juhul, kui arst osutab visiidil nii EHK hüvitatavaid kui ka täielikult tasulisi teenuseid, peavad haigekassale saadetaval arvel kajastuma **ainult** teenused, mille eest EHK tasub
 - Arvel tuleb näidata teenuste hulk
- Haigekassas registreeritakse inimese kohta saadetud teenused ja arvutatakse välja hüvitise maksimaalse määra antud arve jaoks
 - Tagastame arstile arve, kus on näha patsiendi saadav allahindlus
- EHK süsteem arvutab paralleelselt ümber inimese limiidijäägi
- Arve kogusumma ja EHK poolt tasutud summa vahe tasub patsient
- Haigekassa tasub hambaarstile koondarve alusel, kus on summeeritult näha kõigi sel perioodil edastatud patsientide arvete summad
- EHK tasub kinnitatud koondarve kokkulepitud maksetähtaja jooksul

Mitterahalise hambaravi hüvitise
protsessiskeem

Tarkvaraarendused ja hambaarsti roll

- Haigekassa süsteemis on arendusi tehtud käesoleva aasta algusest
- Saatsime hambaravi tarkvara arendajatele detailse juhendi liidestamiseks 28.03
- Vajadusel oleme valmis korraldama arendajate ja hambaarstide kohtumised, et tutvustada tarkvaralahendusi
- Arstid, kellel ei ole praegu enda IT-süsteemi ja arendajat, ei pea samuti muretsema – see ei takista haigekassaga lepingu sõlmimist
- Arendame omalt poolt välja tasuta kasutatava turvalises MISP veebiportaalis asuva lahenduse, kus on kõik hüvitiste arveldamiseks vajalikud funktsionaalsused ja sellega saavad liituda kõik soovijad

**Kuidas hambaarst teab, kas inimene on
madalama või kõrgema hüvitise saaja?**

Kõrgem piirmäär ehk 85 eurot

- 85 euro suuruse hüvitise sihtgruppi kuuluvad:
 - Inimesed, kellele on riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel määratud töövõimetuspension või vanaduspension;
 - Inimesed, kellel on töövõimetoetuse seaduse alusel tuvastatud osaline või puuduv töövõime;
 - üle 63-aastane kindlustatud inimesed;
 - rasedad naised;
 - alla üheaastase lapse emad;
 - inimesed, kellel on tekkinud talle osutatud tervishoiuteenuse tagajärjel suurenenud vajadus saada hambaraviteenust (määratlus muutub alates 01.07.2017).
 - Need inimesed, kes varasemalt olid selles kategoorias, kantakse automaatselt üle.
- Kogume kõigi gruppide kohta info automaatselt (registritest või raviarvetelt) haigekassa andmebaasi ning edastame hambaarstile päringu tegemisel või arve koostamisel

Suurenenud hambaravi vajadusega inimeste määratlus alates 1. juulist

- Suurenenud hambaravivajadus on inimestel, kellel see on tekkinud järgmiste tervishoiuteenuste osutamise tagajärjel:
 - 1) pea-kaela piirkonna kasvajate kirurgiline ja/või kiiritusravi;
 - 2) huule-, alveolaarjätke- ja suulaelõhe kirurgiline ravi;
 - 3) hambakudede või näo- ja lõualuude väärarenguid põhjustavate geneetiliste ja ainevahetushaiguste ravi;
 - 4) näo-lõualuude piirkonna traumade ja põletike kirurgiline ravi;
 - 5) meditsiiniline protseduur (endoskoopia, anesteesia ja muu), mille käigus on tekkinud näo-lõualuude piirkonna trauma;
 - 6) kopsu-, maksa-, südame ja/või neerude, vereloome tüvirakkude siirdamine või siirdamiseks ettevalmistamine
- Patsiendi raviarst (v.a hambaarst) kinnitab inimese jätkuva suurenenud vajaduse hambaravi saamiseks üks kord kahe aasta jooksul

**Vähemalt 19-aastastele ravikindlustatud
inimestele hüvitatavad hambaraviteenused**

Täiskasvanutele hüvitatavate esmavajalike teenuste loetelu ravikindlustuse seaduses:

1. hambaarsti esmane ja korduv vastuvõtt;
2. diagnostika (sh röntgenülesvõtted);
3. ravimi asetamine ja ajutise täidise paigaldamine;
4. püsiva täidise paigaldamine;
5. amputatsioon ja hamba eemaldamine;
6. mädakolde avamine ja ravimenetlused;
7. juureravi;
8. küretaaž;
9. pinna- ja injektsioonanesteesia.

Teenuste pakett (1)

Teenuse kood	Teenuse nimetus
52400	Hambaarsti esmane vastuvõtt
52401	Hambaarsti korduv vastuvõtt
52402	Karioloogilise staatuse ja raviplaani koostamine, toitumisharjumuste analüüs ja nõustamine
52403	Parodontoloogilise staatuse ja raviplaani koostamine
52404	Hambumusest fotostaatuse koostamine
52405	Intraoraalne hambaülesvõte (digitaalne või filmile)
52406	Ortopantomogramm (digitaalne või filmile)
52412	Hammaskonna professionaalne puhastamine biokilest
52413	Pinnaanesteesia
52414	Injektsioon anesteesia
52417	Ühe pinna täidis
52418	Kahe pinna täidis
52419	Kolme pinna täidis
52422	Direktselt valmistatud ajutise krooni paigaldamine
52424	Ajutise täidise paigaldamine ühele hambale
52425	Täidismaterjalist ajutise kergsilla valmistamine

Teenuste pakett (2)

- 52426 Jäävhamba pulbiruumi lae perforatsiooni sulgemine ja alustäidis
- 52427 Hamba pulbi amputatsioon ja alustäidis
- 52428 Ravimi asetamine pulbiruumi või hamba devitaliseerimine
- 52429 Ühe juurekanali avamine ja puhastamine (sh juurdepääsu rajamine ja ravimi asetamine)
- 52430 Iga järgneva juurekanali avamine ja puhastamine (sh ravimi asetamine)
- 52432 Ühe juurekanali täitmine
- 52433 Iga järgneva juurekanali täitmine
- 52440 Supraringivaalne kivi eemaldamine ühe sekstandi ulatuses
- 52441 Subgingivaalne kivi eemaldamine ühe sekstandi ulatuses
- 52442 Igemetasku küretaaž ühe hamba ulatuses
- 52450 Ühe juurega hamba eemaldamine
- 52451 Mitme juurega hamba eemaldamine
- 52452 Sügavalt murdunud hamba või purunenud hamba eemaldamine
- 52453 Hamba või implantaadi eemaldamine osteotoomiaga
- 52457 Mädakolde avamine ja ravimenetlused

EHK hinnakujunduse metoodika eesmärgid

- Hetkel kehtiv tegevuspõhine kuluarvestuse metoodika (ABC-activity based costing) töötati välja 2005. aastaks
- Uuendatud ja üle vaadatud 2014. ja 2015. aastal, kaasates EHK-välist ekspertiisi
- Antud metoodika põhineb osutataval hambaravil ning selleks vajalikel tegevustel ja vahenditel
- Piirhindade **läbipaistvus ja põhjendus**, st kõik osapooled saavad aru, millest koosneb teenuse hind ning miks see nii on
- Haigekassa hinnakujundusmetoodika on **vahend** tervishoiuteenuse **hinna kehtestamiseks**, arvestades **tõenduspõhise meditsiini** teadmiste, **ravikvaliteedi tagamise nõuete** ja riigi rahaliste **ressursside piiratusega**

Näide ühe vastuvõtu teenuste kodeerimisest

- **Hambaarsti esmane vastuvõtt** - 25,41 eurot
 - sisaldab hambaarsti ja õe aega 20 minutit ja baaskandikut
- **Pinnaanesteesia** (pinnale kantud tuimestus) – 2,28 eurot
- **Injektsioonanesteesia** (tuimestav süst) – 6,77 eurot
- **Ühe pinna täidis** – 13,98 eurot

Kokku visiit **48,44** eurot

- Patsiendi omaosalus 50% ehk 24,22 eurot

Töö TTL-i ja teenuste hindadega jätkub järgmisel aastal

- Kontrollime 2017. aasta kuue kuu andme põhjal, kas teenuste hinnad katavad tervikuna tegelikke kulusid, seda nii personali ajakulu kui ka ühekordsete materjalide osas
- Vaatame üle täidiste maksumused
- Lisame jäätmekäitluse komponendi teenuste piirhindadesse
- Lisame autoklaavi hoolduse teenuste piirhindadesse

- Vaatame üle proteesiteenuste standardkulud, piirhinnad ja rakendustingimused, et rakendada uus loetelu rakendada 2018. aastast
- Kontrollime 2017. aasta andmete põhjal ka ortodontia teenuste hindasid

Vähemalt 19-aastaste kindlustatute hambaravi rahastamise leping ja selle sõlmimine

Leping ja selle tingimused

- Tervishoiuteenuse osutaja (juriidiline isik või FIE) ja haigekassa vahel sõlmitav haldusleping
- Lepingu sisule on sätestatud nõuded ravikindlustuse seaduses (RaKS)
- Leping on tähtajaline
- Leping ei mõjuta juba sõlmitud või tulevikus sõlmitavat lepingut laste hambaravi (sh täiskasvanute vältimatu abi) osutamiseks
- Lepingupartner on kohustatud järgima tervishoiuteenuste korraldamise seaduse ja selle alusel antud õigusaktides teenuse osutamiseks kehtestatud nõudeid

Lepingu üldtingimused (1)

1. Üldsätted

- Kindlustatud isik
- TTL-s toodud teenused, piirmäärad ja tingimused
- Täiendava tasu võtmise keeld

2. Teenuse kättesaadavuse ja kvaliteedi tagamise tingimused

- Teenuse kättesaadavus
- Kvaliteetse teenuse osutamine, osutud teenuse dokumenteerimine
- Haigekassa õigus teenuse kvaliteeti kontrollida

3. Tasu maksmise kohustuse ülevõtmiseks dokumentide esitamine

- Kindlustatuse ja hüvitise limiidi jäägi kontroll
- Arvete esitamine läbi andmevahetuskihi X-tee teenuse osutamisega samal päeval
- Koondarve esitamise õigus jooksvalt
(hiljemalt teenuse osutamise kalendrikuu järgneva kuu 7. kuupäevaks)
- Haigekassa tasub teenuse osutajale hiljemalt 30 kalendripäeva jooksul koondarve saamisest

4. Andmete elektrooniline edastamine

- Andmevahetus läbi X-tee
- Juhendid ja formaadid haigekassa kodulehel

5. Tasu maksmise kohustuse ülevõtmisest keeldumine

- Teenust pole tegelikult osutatud või osutatud allpool arstiteaduse üldist taset, arstil puudub registreerimistöend, puudub hambaravikaart või see täidetud puudulikult, limiit on kasutatud
- Teavitamine

Lepingu üldtingimused (2)

6. Konfidentsiaalsuse tagamine

7. Muud tingimused ravikindlustusraha efektiivseks ja otstarbekaks kasutamiseks

- Haigekassa õigus kontrollida osutatud teenuse põhjendatust ja õigsust
- Kontrollimiseks andmete esitamise põhimõtted

8. Kahju hüvitamine ja vastutus lepingu rikkumise korral

- Haigekassa õigus esitada kahju hüvitamise nõue (teenust pole osutatud, puuduvad või puudulikud dokumendid)
- Leppetrahvi nõudeõigus (teenust pole osutatud; korduv lepingutingimuste rikkumine)
- Viivise nõue TTO-l (õigeaegselt tasumata koondarve)

9. Lepingu muutmine, peatumine ja lõpetamine

- Lepingu muutmine poolte kokkuleppel
- Ühepoolne lepingu ülesütleamise õigus (TTO-l etteteatamisega 30 päeva; haigekassal juhul, kui TTO kaotab seadusliku õiguse teenust osutada)
- Vääramatu jõud

10. Muud tingimused

- Info vahetamine e-posti teel
- Vaidluste lahendamine läbirääkimiste teel

Lepingu sõlmimine

- Alates maist saab lepinguga tutvuda haigekassa kodulehel
- Samuti on seal lepingu sõlmimiseks vajalik sooviavalduse blankett
- Digitaalselt allkirjastatud sooviavaldus tuleb saata meilile hambaravi@haigekassa.ee
- Samale meiliaadressile võib saata kõik lepingu või hambaravihüvitise kohta tekkivad küsimused
- Lepingu sõlmimisel määratakse igale partnerile haldur, kes vastab edaspidi jooksvalt küsimustele ning vastutab koostöö eest

Kommunikatsioon

Kommunikatsioon hambaarstile

- Infopäevad:
 - Aprillis (lepingud)
 - Huvi korral juunis (tarkvara ja IT-arenduste tutvustus)
- Eraldi veebileht, kus on kõik hüvitisega seonduv info partneri ja patsiendi vaates: www.haigekassa.ee/hambaravi
- Artiklid ajakirjas Hambaarst
- Infokirjad

Kommunikatsioon avalikkusele

- Veebileht, kuhu koondub info lepingupartnerite ja hüvitise tingimuste kohta: www.haigekassa.ee/hambaravi
- Patsiendile suunatud trükised, mida saab tellida aadressil trykised@haigekassa.ee
- Selgitav video hüvitise kohta HK kodulehel ja meie partnerite veebilehtedel levitamiseks
- Koostöö KOV-idega, et anda igale omavalitsusele ülevaade seal lepingud sõlminud hambaarstidest (sh info KOV meedias, ajalehed, raadio)
- Eraldi kohtumine pressiga haigekassas, et anda ülevaade ajakirjanikele. Täpne kuupäev selgub
- Lepingupartnerite nimekiri: haigekassa kodulehel, üleriigilistes päevalehtedes alates juulist, koostöö sotsiaalministeeriumi kanalitega (sotsiaalmeedia, koostöö meediaga)

Arutelu ja küsimused

